

TEM-operatie

Inleiding

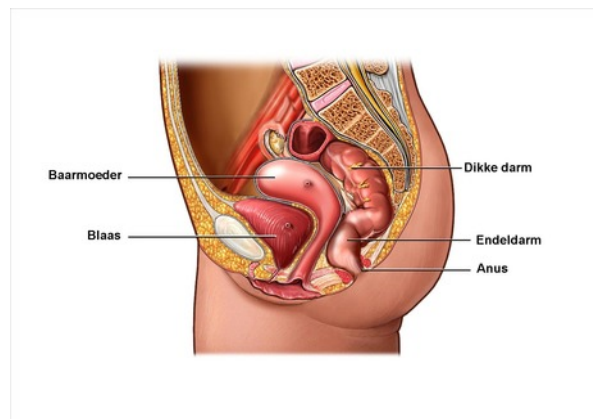
Deze brochure geeft u de informatie die u nodig heeft om goed voorbereid te zijn op de TEM-operatie en uw herstel. Daarnaast wordt ingegaan op de opname, de operatie en het ontslag. Leest u deze brochure aandachtig door. Heeft u naar aanleiding van deze folder nog vragen of zijn er onduidelijkheden, dan kunt u uw vragen stellen tijdens het gesprek met de Verpleegkundig consulent MDL Stomazorg. De verpleegkundig consulent MDL Stomazorg is een gespecialiseerd verpleegkundige die u begeleidt gedurende het hele proces, rondom de operatie.

Het is goed u te realiseren dat voor u persoonlijk de situatie anders kan zijn dan beschreven. Achter in de folder is ruimte om uw vragen te noteren.

De endeldarm (rectum) is het laatste gedeelte van de dikke darm. In de endeldarm wordt ontlasting tijdelijk opgeslagen totdat deze vol is en u naar het toilet gaat om te ledigen.

U bent door uw behandelend arts doorverwezen naar de chirurg omdat bij u een afwijking in de endeldarm is vastgesteld. De arts heeft met u besproken dat een TEM-operatie de beste manier is om de afwijking te verwijderen.

TEM is een afkorting voor transanale endoscopische microchirurgie. Dit is een kijkoperatie aan de endeldarm, via de anus.

Deze operatiemethode past de chirurg vooral toe om goedaardige afwijkingen van de endeldarm te verwijderen. Deze afwijkingen kunnen op termijn namelijk kwaadaardig worden. Soms wordt de ingreep ook uitgevoerd bij beginstadium kwaadaardigheid.

De voorbereiding

Wanneer een TEM-operatie plaatsvindt, verwijst de chirurg u door naar:

- het voorbereidingsplein;
- de Verpleegkundig consulent MDL Stomazorg.

Het voorbereidingsplein

- Op het voorbereidingsplein krijgt u een gesprek met de anesthesioloog.
- Een medewerker van de afdeling Opname schrijft u in voor opname en plaatst u op de wachtlijst voor de operatie.
- De exacte datum en het tijdstip van uw opname hoort u van de medewerker van de afdeling Opname.

Het gesprek met de verpleegkundig consulent MDL Stomazorg

Na het bezoek aan de chirurg heeft u een gesprek met de verpleegkundig consulent MDL Stomazorg.

Wat kunt u verwachten van de verpleegkundig consulent MDL Stomazorg?

- Zij geeft u nogmaals informatie over de operatie, de voorbereiding en de herstelperiode.
- Zij stelt u vragen over uw gezondheid die van belang zijn voor een succesvolle behandeling en een goed herstel (anamnesegesprek).
- Zij legt u uit wat u gedurende uw opname en de periode na het ontslag kunt verwachten.
- Van de verpleegkundig consulent MDL Stomazorg krijgt u een recept en uitleg omtrent SDD drank mee. SDD staat voor selectieve darmcontaminatie en bestaat uit antibiotica die de kans op infecties rondom de operatie verkleinen. U krijgt hier schriftelijke informatie over mee.
- De verpleegkundig consulent MDL Stomazorg legt u uit welk telefoonnummer u na

TEM-operatieslag kunt bellen bij vragen en/of problemen.

De TEM-operatie

Hoe verloopt de operatie?

De TEM-operatie vindt plaats op de operatiekamer onder algehele narcose. De chirurg plaatst een kijkbuis in de anus en vult de endeldarm met lucht. De endeldarm ontplooit zich en met behulp van kleine instrumenten, ingebracht via aparte werkkanaalen in de kijkbuis worden rondom het gezwel kleine markeerpunten in het darmslijmvlies gemaakt met een klein elektrisch mesje (op foto stap a); vervolgens kan het gezwel inclusief de gehele darmwand op deze plaats worden uitgesneden (op foto stap b). De endeldarmwand kan vervolgens weer (in dwarse richting) worden gehecht (op foto stap c) met speciale instrumenten en hechtdraden.

De duur van de operatie kan variëren. Dit hangt af van de grootte en de ligging van de afwijking.

De weggenomen afwijking wordt na de operatie beoordeeld in het laboratorium. De patholoog-anatoom bekijkt onder de microscoop de aard van de afwijking en ook of de afwijking in totaliteit is verwijderd.

De uitslag

De uitslag van dit weefselonderzoek is na een week bekend. De chirurg bespreekt de uitslag met u tijdens uw eerste poliklinische controle na de opname.

Mogelijke complicaties

Geen enkele operatie is zonder risico's. Bij een TEM-operatie is de kans aanwezig op complicaties zoals trombose of nabloeding.

- Na de operatie kunt u pijnklachten aan de anus ervaren. U kunt hiervoor paracetamol tabletten gebruiken. Maximaal 4 keer daags 2 tabletten à 500 mg. De klachten dienen binnen enkele weken te verdwijnen.
- De eerste 2 weken kunt u licht bloedverlies hebben bij de ontlasting.
- De eerste tijd na de TEM-operatie kunt u tijdelijk moeite hebben met het ophouden van lucht en ontlasting. Meestal gaat dit voorbij na enkele weken en kunt u de ontlasting weer normaal ophouden.

Blijft u toch last houden van bovenstaande klachten? Neem dan contact op met de casemanager GE-Oncologie of bespreek het tijdens de controle met uw behandelend chirurg.

Uw opname

Planning & opname

Van de afdeling Opname krijgt u te horen wanneer we u verwachten in het ziekenhuis voor de operatie. In principe vindt de ingreep plaats op de dag van opname. Alleen als de operatie vroeg in de ochtend (8.00 uur) plaatsvindt, wordt u de dag voorafgaande aan de ingreep om 16.00 uur opgenomen. Het opnametijdstip is dus afhankelijk van het verwachte operatietijdstip.

Op de dag van opname meldt u zich op de afgesproken tijd in het ziekenhuis. U wordt begeleid naar afdeling Chirurgie.

De afdelingsverpleegkundige ontvangt u en maakt u wegwijs op de afdeling. Zij bespreekt met u of alle noodzakelijke voorbereidingen zijn getroffen.

Vorbereiding op de operatie

- Nuchter zijn!
  - De dag voor uw operatie mag u na 24.00 uur niet meer eten en drinken.
  - Is uw operatie in de middag? Alleen dan mag u thuis in de ochtend nog een licht ontbijt nemen, bestaande uit een beschuitje met beleg en een kopje thee.
- Bij uw opname krijgt u van de verpleegkundige een injectie om de kans op trombose te verminderen.

Verdere voorbereidingen zijn niet nodig. De verpleegkundige brengt u op het afgesproken tijdstip naar de operatiekamer. Daar gaat u onder narcose en vindt de operatie plaats. Na de operatie gaat u naar de uitslaapkamer. Zodra u terug bent op de verpleegafdeling neemt de verpleegkundige contact op met uw partner/familie.

Na de operatie

- Zodra u goed wakker bent, mag u eten en drinken. U heeft een infuus. Als u goed drinkt verwijdt de verpleegkundige dit in de loop van de avond.
- De verpleegkundige biedt u pijnstilling aan. Wanneer u desondanks toch pijn heeft, geef dit dan aan bij uw verpleegkundige. Zij kan, in overleg met uw arts, de pijnstilling zo nodig bijstellen.
- Tijdens de operatie brengt de chirurg een katheter in uw blaas om de urine goed af te laten lopen. De verpleegkundige verwijdt deze in principe de dag na de ingreep.
- U mag, zodra u zich goed voelt, gewoon uit bed en rondlopen. Vraag de verpleegkundige u te helpen wanneer u voor het eerst uit bed komt. Ze helpt u met de slangetjes. U kunt nog wat duizelig zijn.

Dag na de operatie

- In principe kan u de dag na operatie naar huis. De (zaal)arts bezoekt u om te bespreken of uw ontslag door kan gaan.
- De verpleegkundige verwijdt eerst de katheter. De verpleegkundige vraagt u aan te geven wanneer u geürineerd heeft. Zij kijkt dan met een echoapparaatje of u uw blaas goed leeg plast.
- De laborant prikt vandaag nog bepaalde bloedwaarden ter controle.

Na ontslag

Wanneer moet u zelf direct contact opnemen met de casemanager GE-**Oncologie**?

U moet onmiddellijk (ook in de avond, nacht of in het weekend) contact opnemen als u de volgende problemen heeft:

- koorts (boven 38,5 C);
- rectaal bloedverlies waarbij grote stolsels meekomen ook buiten de ontlasting om;
- hevige buikpijnen.

Bij twijfel of andere klachten, moet u absoluut direct bellen!

Telefoon: (076) 595 58 83

Telefonische afspraak

Voor vragen of opmerkingen waarbij geen spoed nodig is, kunt u bellen naar het telefonisch spreekuur van de casemanager GE-Oncologie. Elke werkdag van 12:45 - 13:15 uur. Telefoonnummer: (076) 595 58 83.

Als u eenmaal thuis bent, zijn er geen beperkingen meer. U mag eten, drinken en lopen. U kunt uw dagelijkse bezigheden weer oppakken.

U krijgt een afspraak mee voor poliklinische controle bij uw chirurg en de casemanager GE-Oncologie. Dit is een week na de ingreep. Dan hoort u ook de definitieve uitslag van het weefsel.

www.amphia.nl

